

U C H W A Ł A Nr/...../2025
RADY GMINY ZAKRZEWO
z dnia 2025 r.
w sprawie ustanowienia pomnika przyrody „Platan”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940), art. 44 ust. 1, ust. 2 i ust. 3a oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i poz. 1940), w związku z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 2300), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,

Rada Gminy Zakrzewo
uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się pomnikiem przyrody drzewo gatunku Platan klonolistny (*Platanus xacerifolia*) o obwodzie pnia 480 cm na wysokości 130 cm, znajdujące się w miejscowości Sędzinek na działce o numerze ewidencyjnym 146/24, obręb geodezyjny Zarębowo, gmina Zakrzewo, wskazane na załączniku, współrzędne geograficzne: (WSG 84) 52 44' 18.6"N, 18 35' 29.2"E.

2. Pomnikowi przyrody nadaje się nazwę własną „Platan”.

3. Położenie pomnika, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik do uchwały.

§ 2. Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Wójt Gminy Zakrzewo.

§ 3. Szczególnym celem ochrony pomnika przyrody jest zachowanie wartości przyrodniczych, kulturowych oraz historycznych.

§ 4. W stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w § 1, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu,
- 2) uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
- 3) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
- 4) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5. W stosunku do pomnika przyrody, w ramach czynnej ochrony ustala się:

- 1) obowiązek monitorowania oznakowania pomnika przyrody i uzupełniania jego braku,
- 2) obowiązek monitorowania stanu zdrowotnego pomnika przyrody oraz wykonywania prac pielęgnacyjnych i zabezpieczających na potrzeby ochrony przyrody, w ramach zabiegów pielęgnacyjnych oraz w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa użytkowników nieruchomości, na której rośnie bądź nieruchomości sąsiednich,
- 3) wykonywanie działań w celu utrzymania właściwego stanu pomnika przyrody i realizacji celów ochrony.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zakrzewo.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Artur Nenczak

UZASADNIENIE
do uchwały Nr/...../2025
Rady Gminy Zakrzewo
z dnia 2025 r.
w sprawie ustanowienia pomnika przyrody „Platan”

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i poz. 1940) obowiązkiem m.in. organów administracji publicznej jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym. Artykuł 2 tejże ustawy stanowi, że ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień (ust. 1), a celem ochrony przyrody jest m.in. ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień (ust. 2). Ochrona zieleni oraz zadrzewień może polegać m.in. na uznawaniu najcenniejszych drzew (rosnących pojedynczo lub w skupieniach) za pomniki przyrody. W myśl art. 40 powyższej ustawy, pomnikami przyrody są pojedyncze twory (lub ich skupiska) przyrody żywej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów; jako przykłady pomników przyrody w powyższym przepisie wskazane zostały okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Natomiast w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r., poz. 2300) określono kryteria, jakimi należy się kierować przy kwalifikowaniu np. drzew jako kandydatów do objęcia ochroną pomnikową. W myśl art. 44 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy, określającej nazwę danego obiektu, jego położenie, szczególne cele ochrony, zakazy właściwe dla tego obiektu, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 powyższej ustawy, sprawującego nadzór nad pomnikiem przyrody, a w razie potrzeby – ustalenia dotyczące czynnej ochrony. Ponadto projekt stosownej uchwały rady gminy wymaga uzgodnienia – zgodnie z art. 44 ust. 3a ustawy – z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Zgodnie z przedłożonym projektem proponuje się objęcie ochroną jako pomnik przyrody jeden egzemplarz drzewa rosnącego na terenie Gminy Zakrzewo: Platan klonolistny (*Platanus xacerifolia*) o obwodzie pnia 480 cm na wysokości 130 cm, znajdujące się w miejscowości Sędzinek na działce o numerze ewidencyjnym 146/24, obręb geodezyjny Zarębowo, gmina Zakrzewo, współrzędne geograficzne: (WSG 84) 52 44' 18.6"N, 18 35' 29.2"E. Wyszczególnione powyżej drzewo spełnia kryteria określone we wspomnianym rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody, to znaczy: obwód jego pnia – mierzony na wysokości 130 cm – przekracza minimalny obwód pnia określonego dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, wyszczególnionych w załączniku do powyższego rozporządzenia oraz drzewo to wyróżnia się przede wszystkim wyjątkowym walorem przyrodniczym, krajobrazowym, ale również wielkością i rozłożystością korony – spośród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali co najmniej gminy. Objęcie przedmiotowego drzewa ochroną prawną pozwoli na jego zachowanie dla przyszłych pokoleń, zwiększy świadomość ekologiczną mieszkańców, przyczyni się do kształtowania wizerunku gminy Zakrzewo jako gminy aktywnie prowadzącej działania na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. W projekcie uchwały ustanawiającej powyższe drzewo pomnikiem przyrody, zaproponowano wprowadzenie następujących zakazów, wybranych i dostosowanych do specyfiki obiektów i formy ochrony spośród zakazów wyszczególnionych

w art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody: 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu, 2) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby, 3) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych, 4) umieszczania tablic reklamowych. Wprowadzenie powyższych zakazów pozwoli na właściwe zabezpieczenie drzewa przed zniszczeniem jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Projekt przedłożonej uchwały został pozytywnie, bez uwag uzgodniony postanowieniem znak: WOP.623.1.32.2025.RP przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na podstawie art. 44 ust. 3b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i poz. 1940). Proponowana uchwała nie rodzi skutków finansowych dla budżetu gminy, przy czym objęcie drzewa ochroną jako pomnika przyrody powoduje, że koszty okresowej pielęgnacji drzewa (wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych) będą w przyszłości pokrywane ze środków gminnych.

